Evropský parlament
2019-2024

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví
předseda

24.1.2024

Pan Johan Van Overtveldt
předseda
Rozpočtový výbor
BRUSEL

Věc: Stanovisko k pokynům pro rozpočet na rok 2025 – oddíl III (2023/2220(BUI))

Vážený pane předsedo,

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví byl v rámci daného postupu pověřen, aby Vašemu výboru předložil stanovisko. Výbor se na své schůzi dne 29. listopadu 2023 rozhodl předat toto stanovisko ve formě dopisu.

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví projednal tuto záležitost na své schůzi dne 24. ledna 2024[1]. Výbor se na této schůzi rozhodl vyzvat Rozpočtový výbor, jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil níže uvedené návrhy.

S pozdravem

Robert Biedroń

[1] Konečného hlasování se zúčastnili: Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo, Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión, Christine Anderson, Lívia Járóka, Andżelika Anna Możdżanowska, Maria Veronica Rossi

NÁVRHY

A. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů patří mezi základní hodnoty, na nichž je založena Evropská unie, a vzhledem k tomu, že se Unie zavázala podporovat rovnost žen a mužů a prosazovat začleňování genderového hlediska do všech svých činností, jak je zakotveno v článku 8 SFEU;

B. vzhledem k tomu, že Evropský parlament opakovaně žádal Komisi, aby prosazovala a prováděla začleňování hlediska rovnosti žen a mužů, sestavování rozpočtu s ohledem na rovnost žen a mužů a posuzování dopadů na rovnost žen a mužů ve všech oblastech politiky Unie;

C. vzhledem k tomu, že na rovnost žen a mužů v Unii měly obzvláště velký vliv krize, jimž Unie čelí, a které neúměrně intenzívně postihují ženy, jako je válka a používání sexuálního násilí jako válečné zbraně, nárůst genderově podmíněného a domácího násilí, omezování sexuálního a reprodukčního zdraví a práv, potlačování práv žen a přetrvávající rozdíly v odměňování žen a mužů;

D. vzhledem k tomu, že rozpočty nejsou nikdy genderově neutrální, a je proto třeba je sestavit s jasnými cíli, které zahrnují dosažení rovnosti žen a mužů, boj proti diskriminaci a oslovení každého, přičemž se zohlední specifické potřeby všech, včetně žen a dívek, v celé jejich rozmanitosti, a podpora posílení ekonomického postavení žen prostřednictvím hmatatelného závazku k začleňování hlediska rovnosti žen a mužů;

E. vzhledem k tomu, že členské státy a EU musí diskriminaci vymýtit a účinně řešit, a vzhledem k tomu, že rostoucí procento rozpočtu EU, včetně strukturálních fondů EU a investic do vysoce kvalitních a dostupných veřejných pečovatelských služeb, musí být navrženo tak, aby vytvářelo nové rovné příležitosti na trhu práce EU, a to i pro malé a střední podniky vedené ženami, a zároveň usilovat o vytvoření modelu společnosti „stejné příjmy a stejná odpovědnost za péči“;

1. zdůrazňuje, že hledisko rovnosti žen a mužů musí být začleněno do rozpočtového cyklu a do všech programů ve všech fázích, a vyjadřuje politování nad tím, že navzdory opakovaným výzvám Evropského parlamentu nebylo tohoto cíle stále dosaženo; vyzývá k systematickému a povinnému shromažďování, podávání zpráv a hodnocení srovnatelných údajů rozčleněných podle pohlaví s cílem umožnit povinné posuzování dopadu na rovnost žen a mužů ve všech oblastech politiky Unie, zejména pokud jde o úplné rozčlenění bodů v rámci metodiky pro rovnost žen a mužů;

2. zdůrazňuje, že hledisko rovnosti žen a mužů a cíle související s rovností žen a mužů by měly být začleněny do všech oblastí politiky a programů EU; opakuje proto svou výzvu k uplatňování genderového rozpočtování ve všech fázích rozpočtového procesu a k určení příslušných rozpočtových položek s cílem umožnit účinné monitorování příspěvku rozpočtu EU k rovnosti žen a mužů a přezkum všech programů a výdajů zohledňující rovnost žen a mužů;

3. zdůrazňuje, že je třeba dále rozvíjet metodiku Komise EU pro sledování rovnosti žen a mužů, která by měla nejen identifikovat opatření s dopadem na rovnost žen a mužů v některých programech EU, ale také sledovat celkový objem finančních prostředků

určených na rovnost žen a mužů v rozpočtu EU;

4. opakuje, že je třeba posílit Evropský institut pro rovnost žen a mužů (EIGE) potřebnými zaměstnanci a rozpočtem, aby mohl plnit své povinnosti a vypořádat se s prudkým nárůstem žádostí o technickou pomoc při začleňování hlediska rovnosti žen a mužů; připomíná, že institut EIGE hraje klíčovou úlohu při sdílení cenných poznatků o situaci v oblasti rovnosti žen a mužů a práv žen v EU a odborných znalostí v oblasti politiky, začleňování hlediska rovnosti žen a mužů a analýz zohledňujících rovnost žen a mužů; uznává hodnotu výroční zprávy institutu EIGE, která členským státům umožňuje začít se zabývat základními aspekty, které brání rovnosti žen a mužů; konstatuje, že institut EIGE čelí stále většímu počtu žádostí o své služby, a zdůrazňuje, že nedostatečné financování a nedostatečné personální obsazení institutu EIGE není v souladu s cíli a hodnotami Unie; dále zdůrazňuje, že náprava znepokojivých trendů, na které upozornil institut EIGE, by pomohla širšímu evropskému hospodářství stát se konkurenceschopnějším, účinnějším a odolnějším; zdůrazňuje, že je důležité využívat stávající nástroje vyvinuté institutem EIGE, jako je jeho soubor nástrojů pro genderové rozpočtování, ve všech fázích hodnocení, provádění a monitorování v rámci evropských strukturálních a investičních fondů;

5. vyjadřuje politování nad tím, že chybí konkrétní rozpočtové položky pro opatření zaměřená na rovnost žen a mužů, a zdůrazňuje, že je důležité navýšit finanční prostředky na předcházení genderově podmíněnému násilí a boj proti němu v rámci složky DAPHNE, jakož i na rovnost žen a mužů a začleňování hlediska rovnosti žen a mužů v rámci programu CERV; vyzývá zejména k navýšení finančních prostředků pro ženy prchající před válkou na Ukrajině, které jsou vystaveny značnému riziku násilí; připomíná, že je důležité mít k dispozici zvláštní rozpočtové položky související s rovností žen a mužů spolu s jasnými údaji o přidělených finančních prostředcích; opakuje, že by to mělo platit pro všechny programy, které zahrnují cíle týkající se rovnosti žen a mužů, jako je ESF+, a vyzývá k tomu, aby byla v tomto a dalších souvisejících horizontálních programech věnována zvláštní pozornost kybernetickému násilí páchanému na ženách;

6. poukazuje na znepokojující a narůstající odmítavé postoje vůči rovnosti žen a mužů, právnímu státu a právům žen a na důležitost nástrojů EU při zvyšování informovanosti a řešení této situace; vyjadřuje politování nad tím, že Komise do svého návrhu rozpočtu nezahrnula zvláštní program pro rovnost žen a mužů; opakuje své znepokojení nad vzájemným vztahem mezi útoky na právní stát, demokracii a lidská práva a odmítavým postojem k rovnosti žen a mužů a právům žen;

7. vyzývá Komisi, aby zvýšila rozpočtové prostředky přidělené organizacím občanské společnosti v rámci stávajících programů, zejména těm, které se zabývají sexuálním a reprodukčním zdravím a právy, včetně poskytování a usnadňování přístupu k bezpečnému a legálnímu umělému přerušení těhotenství a osobám, které se zabývají bojem proti genderově podmíněnému násilí a poskytováním podpůrných služeb obětem, opakuje svou výzvu Komisi, aby posílila právní stát a zajistila, aby finanční prostředky EU nebyly zpřístupněny žádnému subjektu, který je zapojen do porušování lidských práv, zejména menšin, a jakéhokoli porušování zásad právního státu, které má dopad i na svobody a základní práva žen, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a práv;

8. zdůrazňuje, že v pilířích zelené a digitální transformace Nástroje pro oživení a odolnost z velké části chybí obavy týkající se rovnosti žen a mužů, což představuje promarněnou příležitost k účinnému začlenění genderové rovnosti do cílů v oblasti klimatu a životního prostředí;

PŘÍLOHA: SUBJEKTY NEBO OSOBY, OD NICHŽ ZPRAVODAJ OBDRŽEL PODNĚTY

Zpravodaj prohlašuje na svou výhradní odpovědnost, že neobdržel žádný podnět od subjektu nebo osoby, který musí být uveden v této příloze v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu.